Peter Nejsums prædiken trinitatis søndag

Taler
Peter Nejsum
Præst

Dato
31. maj 2026

Sted
Brønshøj Kirke, København

Omstændigheder
Prædikenen blev transmitteret i programmet Gudstjeneste på P1.

Prædikentekst
Matthæusevangeliet kapitel 28, vers 16-20

Salmer
DDS nr.: 403 – 580 – 291 – Nadver: 280 (korsats) – 11

Vi har hørt det så mange gange før, den her sidste scene i Matthæus, for den læses op til enhver dåb. Og så alligevel ikke helt. For her, Trinitatis søndag, er der kommet et par linjer mere med: Der står om optakten, at de 11 disciple gik til det bjerg i Galilæa hvor Jesus havde sat dem stævne. Og så står der: "Og da de så ham, tilbad de ham, men nogle tvivlede." Der står ikke noget om hvad de tvivlede på. Eller for den sags skyld mere om hvad der skete med dem. Kun at de tilsyneladende også blev sendt ud for at gøre alle folkeslagene til Jesu disciple. De blev ikke hevet ud af gruppen, dem der tvivlede, med et "hey der er lige noget vi skal tale om." Nej, de bliver sendt ud på linje med de andre. Troende og tvivlende sammen. Der er noget nonchalant over den knaphed, det står med, som om tvivlen med den største selvfølgelighed hører sammen med troen, og ikke kan skilles fra den.

Det er så opløftende, synes jeg. Ordene lyder jo også til os i dag: Det er også de ord, vi sendes af sted med, og her er der også plads til tvivlen, til den lille tro, man kan føle, man sidder med, her er plads til den der kan føle det grænseoverskridende at blive stillet til regnskab for sin tro. For nogle tvivlede, som der står.

Og derfor er det også et værn mod fundamentalisme, der er bygget ind i kristendommen. Et værn mod den type tro, der er så fast i kødet, at den ikke kan forestille sig, at andre kan mene noget andet end man selv gør, og har nemt ved at skille sig af med de anderledestænkende. Men her er der plads til tvivlen også. Det er stort.

Inden jeg nu kommer for godt i gang, så er tvivl jo sådan i bred almindelighed en meget ubehagelig ting - eller kan være. I den tid vi lever i, er der bevægelser i gang, der systematisk vil nedbryde den tillid som demokratiske institutioner, domstole og fælles retsregler har nydt. Dem der ellers i vores del af verden nænsomt er opbygget gennem århundreder, med det formål at beskytte den svage og forhindre at det udelukkende er den stærkes ret, der gælder. Stærke politiske kræfter puster til tvivlen ved at hævde, at formålet i virkeligheden er en form for international sammensværgelse, hvor en elite vil sætte sin vilje igennem. Motiverne, hævder de, er i virkeligheden at snyde almindelige mennesker. Tvivlen vil helt bevidst få tilliden til de institutioner, der sikrer forpligtende fællesskaber, til at smuldre.

En sådan tvivl kan være ødelæggende. Det er ingen tilfældighed, at tvivlen kommer ind i verden fra første færd, før verden er tør bag ørene. Da slangen frister Eva til at spise af det træ, som Gud har sagt, de ikke må spise af. Hvad gør slangen? Den sår tvivl om Guds motiver: Har Gud virkelig sagt I ikke må spise af træerne i haven? Det må vi gerne, det er bare det her træ, vi ikke må spise af, for så skal vi dø, det siger Gud selv. Visse vasse, I skal da ikke dø, det er bare noget Gud finder på, for han ved, at når I spiser af træet, så bliver I som Gud, og det vil han da ikke have, han vil da have det for sig selv. Det der sker, er altså at slangen får sået tvivl om Guds motiver. Forbuddet skyldes ikke kærlighed og omsorg for sine mennesker, sådan som Eva tror, men at Gud ikke under dem noget bestemt.

Vi er sat i en verden, hvor tvivlen findes. Hvor tvivlen kan misbruges, så vi ikke længere tror på, at Gud vil os det godt – eller at Gud overhovedet findes. Men tvivlen kan også komme snigende helt af sig selv. Den kan komme som en orm i et æble, tvivlen om, hvorvidt Gud er god, vil mig det godt, eller om Gud overhovedet er til.

Det er troens tvivl, kunne man kalde den. Det er den, der aldrig bliver træt af at stille nærgående spørgsmål. Der hele tiden stiller sig an, og piller én i næsen med, om det virkelig kan være sandt, det jeg tror på, om det ikke bare er noget, nogen har fundet på, fordi de ikke kan holde ud at se virkeligheden i øjnene. Der er ikke andet at gøre end at tage kampen op i sit indre. Og gør man det, kan man opleve, at troen kan gå styrket ud af det, mere fit i forhold til den virkelighed, man møder. Man bliver ikke tvivlen kvit, det håber jeg ikke, men troen vil vise

sig stærkere.

Hvad er det egentlig, Jesus kalder tro i evangelierne? Det kunne være relevant i den her sammenhæng. Jesus benytter tit ordet tro, i vendinger som: Din tro har frelst dig. Når Jesus helbreder, lyder de ord tit: Din tro har frelst dig. Og hvis man skimmer evangelierne igennem, så springer det i øjnene, at ingen af dem, der får at vide at deres tro er stor, ikke først bliver forhørt i troens læresætninger og deres indre trosliv, der er ingen gammeldags overhøring i troens artikler, ja mange gange tilhører de andre folkeslag eller folk, som alle er enige om, tror på den forkerte måde. Den tro, Jesus roser, består i, at de stoler på ham, tror han kan hjælpe, har tillid til at der strømmer en levendegørende ånd gennem ham, som kan komme dem til gode. Som kan komme os til gode. Så enkelt er det i virkeligheden.

Og læg også mærke til, hvad opgaven består i, den opgave Jesus sender de troende og de tvivlende afsted med i dagens evangelium: Det er jo netop ikke at overbevise andre om at tro sådan som man selv gør, og dermed gøre dem til disciple. Eller få dem til at forstå det snedige i treenighedslæren for den sags skyld, som vi egentlig fejrer i dag. Nej, det vi bliver sendt ud for at gøre er at døbe i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Det er det, der er opgaven. At døbe. Her kommer man til at høre Jesus til på en særlig måde. Her bliver man en af disciplene. Her rækker Gud ud og tager os til sig, som sine børn, som nogen han aldrig vil slippe, men være med alle dage indtil verdens ende.

Det er alt hvad v behøver at vide: At vi er døbt. At vi er indoptaget i en sfære, hvor ånden virker i os. Troende som tvivlende.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen

Kilde
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Trinitatis

URI